

سرمایه‌های انسانی در عصر دیجیتال

مؤلف:

دکتر مسترا دیلمقانی

استادیار دانشگاه صنعتی مالک اشتر

سرشناسه	:	دیلماقانی، میترا، ۱۳۴۵
عنوان و نام پدیدآور	:	سرمایه های انسانی در عصر دیجیتال / مولف میترا دیلماقانی.
مشخصات نشر	:	تهران: مدیریت دانش: آتی نگر، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۴۸ ص.: مصور، نمودار.
شابک	:	۹-۷-۹۵۳۴۷-۶۲۲-۹۷۸: ۵۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	نیروی انسانی -- مدیریت -- داده پردازی Manpower planning -- Data processing سرمایه انسانی -- داده پردازی Human capital -- Data processing تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات *Information and communications technologies تحول سازمانی Organizational change کارکنان -- اثر نوآوری Employees -- Effect of technological innovations on
رده بندی کنگره	:	HF ۵۵۴۹/۵
رده بندی دیویی	:	۴۸۱/۱۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۷۵۷۹۱۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیبا

عنوان کتاب: سرمایه های انسانی در عصر دیجیتال

مولف: میترا دیلماقانی

ناشر: انتشارات مدیریت دانش

ناشر همکار: انتشارات آتی نگر

صفحه آرا: ابراهیم طاهری خنکداری

طراح جلد: جواد جلالی نژاد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

قطع: وزیری

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۳۴۷-۷-۹

پیشگفتار

امروزه زندگی بدون سازمان‌ها غیر ممکن است. ما به سازمان‌ها برای آموزش، کار، غذا، پوشاک، بهداشت و ... وابسته هستیم. سازمان‌ها، همه جنبه‌های زندگی ما را دربر می‌گیرند. انسان از زندگی تا مرگ با آنها در ارتباط است. هر چند به ظاهر توجه کمتری نسبت به سازمان‌ها داریم یا گاهی نقش آنها را نادیده می‌گیریم. اما در واقع زندگی بدون آنها غیر ممکن است. به ویژه، زمانی که نتوانیم کالا و خدمات مورد نظر خود را از آنها دریافت کنیم، متوجه اهمیت آنها می‌شویم.

از طرفی، در دنیای رقابتی امروز سازمان‌ها را با چالش‌های بسیاری روبرو کرده است. اگر سازمان‌ها نتوانند به این چالش‌ها پاسخ‌های مناسب دهند، مسلماً با مشکلات بسیاری برای بقا روبرو خواهند شد. لذا لازمه بقا، تغییر است. سیطره تغییر تمامی ابعاد زندگی بشری را در بر می‌گیرد. سازمان نیز به عنوان نهاد کوچکی از جامعه بشری، با دامنه گسترده‌ای از تغییرات در ابعاد درون سازمانی اعم از مدیریت، منابع انسانی و مادی، عملکرد، ساختار و ... ؛ و نیز عوامل بیرونی مانند شرایط محیطی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، رقابت و رقبای بیرونی، تامین کنندگان و ... روبرو است. نکته حائز اهمیت، کسب شرایط و شایستگی‌های لازم برای احراز مسئولیت در دنیای کنونی است. کلید حل این مشکل در دست توانمند کارکنان انگیزه مند و ماهر است. کارکنانی که با شرایط و تغییرات پیش رو قادر به انطباق هستند.

لذا به منظور اداره و هدایت کارکنان نیاز به مدیریت صحیح و کارآمد مطابق شرایط کنونی است. مدیریت کارآمد منابع انسانی می‌بایستی، ابتدا به شناخت موثر منابع انسانی، نیازهای آنها، روش‌های نظام مند پاداش و تشویق، ایجاد انگیزه و غیره در عصر حاضر بپردازد. سپس با پاسخ‌گویی موثر به مسائل و چالش‌های محیطی، ضمن حفظ و بقای سازمان بتواند از مزایای سرمایه‌های انسانی و دانشی خود بهره‌مند گردد.

منابع انسانی، جز منابع کلیدی و سرمایه‌ای هر سازمان محسوب می‌گردند. آینده و حیات سازمان در گرو بهره‌مندی موثر از سرمایه‌های انسانی است. به منظور بهره‌مندی کارا از این منابع، باید به امر آموزش، جذب و استخدام، نگهداری و ارتقا و توسعه آن توجه بیشتری نمود. عصر حاضر، عصر دیجیتال، عصر تحولات سریع و شتابان است. همگامی با این تحولات نیازمند بازنگری در مفاهیم پیشین از منابع انسانی و همسویی با شرایط

متحول کنونی است. همانطور که می‌دانیم، جوامع کنونی از بسیاری از جهات با سازمان‌های سنتی متفاوت هستند. لازمه این همسویی، توجه به نیازهای جوامع بشری و مسیر حرکت آن به سوی آینده است. آینده‌نیازمند افرادی است که ضمن بهره‌مندی از توانایی‌ها و تخصص‌های مورد نیاز، آمادگی تغییر و تطبیق را با شرایط نوظهور داشته باشند. به طور مثال، یکی از ملزومات عصر دیجیتال، یادگیری مادام‌العمر است. بنابراین سیستم‌های آموزش و پرورش هر کشوری می‌بایستی این ویژگی‌ها را به عنوان یکی از مهارت‌های کلیدی، به افراد آموزش دهند. به این ترتیب افراد در محیط‌های نوین کاری با سردرگمی کمتری مواجه خواهند شد. از طرفی، با در نظر داشتن این امر که در حال حاضر نسل‌های مختلفی از افراد در کنار هم مشغول به کار هستند و این افراد از ویژگی‌ها، نیازها، مهارت‌ها و تخصص‌های متفاوتی برخوردار هستند. لذا بیش از هر زمانی، مدیران و رهبران سازمانی باید توجه خاصی به اداره و هماهنگی این گروه‌های متفاوت از افراد باشد. لذا در این کتاب ضمن آشنایی با عصر دیجیتال، ویژگی‌های آن، به طور نسبتاً گسترده‌ای به موضوع منابع انسانی، مهارت‌ها، آموزش‌ها و نیازهای آنها در عصر دیجیتال از بعد زندگی کاری و سازمانی پرداخته است. در پایان لازم است از زحمات تمامی دوستانی که اینجانب را در این راه مساعدت نمودند، نهایت تشکر را داشته باشم، به ویژه از آقای ابراهیم طاهری بابت همکاری صمیمانه‌شان نهایت قدردانی را دارم.

میترا دیلمقانی

زمستان ۱۴۰۰

فهرست مطالب

مقدمه

۱

فصل اول: تحولات آینده: انقلاب های صنعتی

مقدمه

۳

تحولات دیجیتال و انقلاب های صنعتی

۳

عصر دیجیتال

۸

سیر ادوار دیجیتال

۱۲

ویژگی های عصر دیجیتال

۱۴

فصل دوم: سرمایه های انسانی در عصر دیجیتال

مقدمه

۱۷

نسل های آینده

۱۹

سرمایه انسانی

۲۴

کارکنان دانشی

۲۵

مهارت های نیروی انسانی

۲۹

آموزش دیجیتال

۳۴

مدیریت منابع انسانی

۳۷

احساسات در عصر دیجیتال

۴۴

ارزش های انسانی در عصر دیجیتال

۴۵

رفتار های تسهیم دانشی

۴۷

محیط کار و سلامتی روانشناختی

۴۸

فصل سوم: کار و مشاغل آینده

مقدمه

۵۱

آینده کار

۵۱

تحول مفهوم کارمند

۵۶

۵۷	اصول و شرایط کار برای کارکنان آینده.....
۵۹	انتظارات از کارکنان عصر جدید.....
۵۹	محیط کار دیجیتال.....
۶۰	فواید محل کار دیجیتالی.....
۶۱	اجزا و ارکان محل کار دیجیتال.....
۶۳	عصر دانش و کارکنان دانشی.....
۶۴	انواع کار دانش و کارکنان دانش.....

فصل چهارم: مدیران و رهبران آینده

۷۱	مقدمه.....
۷۲	تحول دیجیتال.....
۷۵	مدیران آینده و ویژگیهای آنها.....
۷۶	رهبری در عصر دیجیتال / آینده.....
۸۰	مهارت‌های کلیدی رهبران آینده.....

فصل پنجم: فرهنگ در عصر دیجیتال

۸۵	مقدمه.....
۸۶	فرهنگ و فرهنگ سازمانی.....
۸۷	ارکان فرهنگ دیجیتالی.....
۸۹	انقلاب دیجیتال و فرهنگ.....
۹۵	فرهنگ و سازمان های آینده.....
۹۵	فرهنگ سازمانی دیجیتال.....
۱۰۰	گام های غلبه بر موانع فرهنگی.....
۱۰۱	چالش‌های دیجیتال و نقش فرهنگ در حل آن.....

فصل ششم: چالشهای عصر دیجیتال

۱۰۳	مقدمه.....
۱۰۴	نابرابری دیجیتالی.....